

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευρετήριο Συντομογραφιών	4
Πρόλογος	7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΥΡΩΠΗ : ΠΕΔΙΟΝ ΑΙΜΑΤΗΡΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Γεωγραφική προσέγγιση της Ευρώπης	9
Η Ευρώπη της ελληνικής μυθολογίας	10
Ιστορική προσέγγιση της Ευρώπης. Επιλογή γεγονότων μέχρι τη λήξη του XVI ^{ου} αιώνα	10
Η Ευρώπη κατά τον XVII ^ο αιώνα	16
Η Ευρώπη κατά τον XVIII ^ο αιώνα	18
Η Ευρώπη κατά τον XIX ^ο αιώνα	19
Παγκόσμιοι οι πόλεμοι της Ευρώπης στο πρώτο ήμισυ του XX ^{ου} αιώνα	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΙΡΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Β' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

Εισαγωγή	29
Η Κοινωνία των Εθνών	29
Σχέδια ιδεολόγων για την ενοποίηση της Ευρώπης	30
Μία κρατική πρόταση του μεσοπολέμου για την ένωση της Ευρώπης	32
Το επίσημο σχέδιο ενώσεως Αγγλίας-Γαλλίας	33
Ιδιωτικές, συλλογικές πρωτοβουλίες για την ένωση της Ευρώπης	33
Ο Τσώρτσιλ υπέρ της ενωμένης Ευρώπης	35

Από τις παγκόσμιες οικονομικές οργανώσεις ...στο σχέδιο Μάρσαλ των ΗΠΑ για την οικονομική ανασυγκρότηση της Ευρώπης	36
Η συνεργασία των ευρωπαϊκών χωρών στα πλαίσια της ΟΕCE	40
Η μετατροπή της ΟΕCE σε OCDE (= ΟΟΣΑ)	41
Η οικονομική ένωση BENELUX	42
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	43
Βήμα πολιτικής και κοινοβουλευτικής συνεργασίας	43
Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	47
Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	48
Δυτική Ένωση και NATO	48
Η απόπειρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Αμύνης	49
Η Δυτικο-Ευρωπαϊκή Ένωση - ΔΕΕ	50
Η αποχώρηση και η επάνοδος της Γαλλίας στο NATO	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΘΡΑΚΑ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑ

Η δήλωση και το σχέδιο Robert Schuman	53
Η υποδοχή του σχεδίου Schuman	54
Η Υπογραφή της συνθήκης ΕΚΑΧ και η έναρξη εφαρμογής της	55
Παρουσίαση της συνθήκης ΕΚΑΧ/ Γενική εικόνα	57
Το προοίμιο της συνθήκης	58
Η αποστολή της ΕΚΑΧ	58
Η "κοινή αγορά" άνθρακα και χάλυβα	60
Τα όργανα της ΕΚΑΧ	60
Οι επιχειρήσεις άνθρακα και χάλυβα	63
Οι μεταφορές	63
Η εμπορική πολιτική	64
Οικονομικό έτος και διάρκεια ΕΚΑΧ	64
Ορισμός "άνθρακα" και "χάλυβα"	64

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ-ΕΟΚ ΚΑΙ
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ-Ευρατόμ**

Ιστορικό ιδρύσεως ΕΟΚ και Ευρατόμ	67
Υπογραφή και κύρωση των συνθηκών	71
Παρουσίαση των δύο συνθηκών και σύγκριση με τη συνθήκη ΕΚΑΧ	72
Η έναρξη λειτουργίας των δύο Κοινοτήτων	74
Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ	74
ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ - ΚΕΔ	76
Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	78
Η προσέγγιση των εθνικών αποκλίσεων στη γεωργία	78
Οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΟΚ για την Κοινή Γεωργική Πολιτική	81
Η συνδιάσκεψη της Stresa για την Κοινή Γεωργική Πολιτική	82
Οι μαραθώνιες προσπάθειες θεσπίσεως των Κοινών Οργαν. Αγοράς	83
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ "ΚΕΝΗΣ ΠΟΛΥΘΡΟΝΑΣ"	88
Η εξασφάλιση της χρηματοδοτήσεως της ΚΓΠ	91

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5**Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ - ΕΟΚ**

Εισαγωγή	93
Ένθετο 1 : Περιληπτικά περιεχόμενα της Συνθήκης ΕΟΚ	94
ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΕΟΚ/ΟΙ ΑΡΧΕΣ	97
ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ / Η τελωνειακή ένωση	98
Το κοινό δασμολόγιο	100
Η κατάργηση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των Κρατών μελών	101
Η γεωργία (Άρθρα 38-47)	102
Οι εργαζόμενοι - Το δικαίωμα εγκαταστάσεως	104
Η απελευθέρωση των υπηρεσιών	104
Η απελευθέρωση των κεφαλαίων	104
Οι μεταφορές	105
Οι κανόνες ανταγωνισμού	105
Η πρακτική Dumping (Ντάμπινγκ)	106

Οι κρατικές ενισχύσεις	107
Φορολογικές διατάξεις	108
Η πολιτική συγκυρίας	108
Το ισοζύγιο πληρωμών	108
Η εμπορική πολιτική	109
Η κοινωνική πολιτική	109
Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	110
Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	110
Η σύνδεση των υπερχοντίων χωρών και εδαφών	111
ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ / Η Συνέλευση	111
Το Συμβούλιο	112
Η Επιτροπή	112
Το Δικαστήριο	113
Κοινές διατάξεις για περισσότερα όργανα	114
Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή - ΟΚΕ	114
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	115
ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	116
ΕΝΘΕΤΟ 2	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Η ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ - ΕΕΠ

Εισαγωγή	119
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	120
Η διαδικασία της συνεργασίας	120
Ίδρυση κοινοτικού πρωτοδικείου	121
Εσωτερική αγορά	121
Οικονομική και Νομισματική Ένωση	122
Κοινωνική πολιτική	122
Οικονομική και κοινωνική συνοχή	122
Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη	123
Περιβάλλον	123
Ευρωπαϊκή συνεργασία στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής	124

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

Εισαγωγή	127
Η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως	129
Οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ενώσεως	129
Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	130
Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στη θέση της ΕΟΚ	130
Οι αρχές, οι στόχοι και τα μέσα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας	131
Η ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ενώσεως	133
Η ελευθερία στην επαγγελματική εγκατάσταση	134
Η ελευθερία στην κίνηση κεφαλαίων	134
Κοινή πολιτική μεταφορών	135
Κρατικές ενισχύσεις	136
Είσοδος στην Ένωση πολιτών τρίτων χωρών	136
Η ΚΟΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	137
Εισαγωγή	137
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	137
Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΕΣΚΤ και ΕΚΤ	141
Η Νομισματική Επιτροπή	143
Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή	144
Τα στάδια της ΟΝΕ	144
Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα - ΕΝΙ	145
Η συναλλαγματική πολιτική	147
Κρίση ισοζυγίου πληρωμών - Αμοιβαία συνδρομή	147
Τα κριτήρια συγκλίσεως	149
Η έναρξη του τρίτου σταδίου και η υιοθέτηση του κοινού νομίσματος ...	150
ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	152
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΠΑΙΔΕΙΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΝΕΟΛΑΙΑ	152
Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - ΕΚΤα	152
Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση και νεολαία	153
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	154
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	155
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	155
ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ	156

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	157
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	157
ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	158
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	161
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	162
ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	162
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	163
Οι διοικητικές δαπάνες για τις νέες δράσεις	163
Ο προϋπολογισμός	163
Η καταπολέμηση της απάτης	164
Η σύναψη διεθνών συμφωνιών	164
ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΚΕΠΠΑ)	166
Οι στόχοι της ΚΕΠΠΑ	166
Η κοινή δράση	167
Η ΚΕΠΠΑ οδηγεί στην κοινή άμυνα	168
ΚΕΠΠΑ και προεδρία Ευρωπαϊκής Ενώσεως	168
ΚΕΠΠΑ και "πολιτική επιτροπή"	169
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΣΤΔΕΥ)	169
Τομείς συνεργασίας	169
Οι κοινές δράσεις	171
ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ	172
ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ	172

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Εισαγωγή	173
Η συνθήκη της 8 ^{ης} Απριλίου 1965 περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής	173
Το ιστορικό της συνθήκης	173
Τα βασικά σημεία της συνθήκης	174
Η απόφαση 21 ^{ης} Απριλίου 1970 περί αντικαταστάσεως των χρηματικών	

συνεισφορών των κρατών μελών από ιδίους πόρους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	175
Η συνθήκη της 22 ^{ας} Απριλίου 1970 για την τροποποίηση των διατάξεων περί προϋπολογισμού των προγενεστέρων συνθηκών	176
Κοινή δήλωση Ευρωκοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής της 4 ^{ης} Μαρτίου 1975 περί καθιερώσεως διαδικασίας συνδιαλλαγής	178
Συνθήκη της 22 ^{ας} Ιουλίου 1975 περί τροποποίησης δημοσιονομικών διατάξεων προγενεστέρων συνθηκών	179
Πράξη της 20 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1976 περί της εκλογής αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση και καθολική ψηφοφορία	180
Κοινή δήλωση των τριών οργάνων, της 30 ^{ης} Ιουνίου 1982, για τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού	181
Απόφαση του συμβουλίου της 7 ^{ης} Μαΐου 1985 για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	182
Η απόφαση του Συμβουλίου της 24 ^{ης} Ιουνίου 1988 για το σύστημα των ιδίων πόρων των κοινοτήτων	183
Η απόφαση του Συμβουλίου της 24 ^{ης} Ιουνίου 1988 για τη δημοσιονομική πειθαρχία	184
Διοργανική συμφωνία της 29 ^{ης} Ιουνίου 1988 για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού	185
Ψήφισμα του Συμβουλίου της 8 ^{ης} Ιουνίου 1993 για τη διατύπωση της κοινοτικής νομοθεσίας	186
Διοργανική συμφωνία της 29 ^{ης} Οκτωβρίου 1993 για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού	187
Απόφαση του συμβουλίου της 31 ^{ης} Οκτωβρίου 1994 για το σύστημα ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	189
Οι συμφωνίες του Σένγκεν για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων	190
Από το γράμμα των Συνθηκών στην πρακτική υλοποίηση	190
Η σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν	192

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΟΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Εισαγωγή	195
Βασικά μεγέθη των Κρατών μελών της ΕΕ-15 και σύγκριση με ΗΠΑ-Ιαπωνία ...	197
Η ΠΡΩΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ - ΑΓΓΛΙΑ, ΔΑΝΙΑ, ΙΡΛΑΝΔΙΑ	199

Το πρόβλημα της προσχωρήσεως της Αγγλίας	199
Η πρώτη αίτηση της Αγγλίας για προσχώρηση στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ...	201
Η πρώτη γαλλική άρνηση στην αγγλική αίτηση	202
Η δεύτερη αίτηση προσχωρήσεως της Αγγλίας και η νέα γαλλική άρνηση	204
Η διατήρηση σε εκκρεμότητα του αγγλικού αιτήματος	205
Τελικές διαπραγματεύσεις και προσχώρηση	207
Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ - ΕΛΛΑΣ	210
Η σύνδεση της Ελλάδος με την ΕΟΚ	210
Οι ιδιομορφίες του καθεστώτος συνδέσεως	210
Η συμφωνία συνδέσεως Ελλάδος - ΕΟΚ	210
Η αναστολή εφαρμογής της Συμφωνίας Συνδέσεως	212
Η επανενεργοποίηση της Συμφωνίας Συνδέσεως	212
Η εξέλιξη των εμπορικών συναλλαγών της περιόδου Συνδέσεως	213
Η προσχώρηση της Ελλάδος στην ΕΟΚ	214
Η αίτηση προσχωρήσεως και οι διαπραγματεύσεις	214
Η κύρωση της πράξεως προσχωρήσεως	118
Τα βασικά σημεία της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ελλάδος	119
ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΕΩΣ	120
Η ΤΡΙΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ - ΙΣΠΑΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	122
Η αίτηση προσχωρήσεως της Πορτογαλίας και η γνωμάτευση της Επιτροπής ...	122
Η αίτηση προσχωρήσεως της Ισπανίας και η γνωμάτευση της Επιτροπής	123
Η υπογραφή και ισχύς της πράξεως προσχωρήσεως Πορτογαλίας και Ισπανίας	124
Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΟΠΙΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	125
Τα άλματα στην ιστορία	125
Η Ενωμένη Γερμανία στην Ευρωπαϊκή Ένωση	129
Η ΠΕΜΠΤΗ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ - ΑΥΣΤΡΙΑ, ΣΟΥΗΔΙΑ, ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	130
Από τις πέντε αιτήσεις στις τρεις προσχωρήσεις	130
ΕΚΤΗ ΚΑΙ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΙΕΥΡΥΝΣΕΙΣ	133
Κύπρος και Μάλτα	133
Η προοπτική προσχωρήσεως της Τουρκίας	133
Οι άλλες ευρωπαϊκές υποψηφιότητες	134

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Γενικά περί των κοινοτικών οργάνων	237
Η έδρα των κοινοτικών οργάνων	197
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	242
Ιστορικό και νομική βάση λειτουργίας	242
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	243
Η διεξαγωγή των Συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	244
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ	246
Σύνθεση και αρμοδιότητες	246
Οι τρόποι λήψεως των αποφάσεων από το Συμβούλιο	247
Η προεδρία του Συμβουλίου	250
Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων-COREPER	252
Η Γραμματεία, οι ομάδες εργασίας και οι επιτροπές του Συμβουλίου	253
Διάλογος του Συμβουλίου με την Επιτροπή και προετοιμασία των αποφάσεων	256
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ (COMMISSION)	258
Σκοπός και σύνθεση	258
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ή Συνέλευση	263
Προοδευτική αλλά βραδεία απονομή δικαιοδοσιών	263
Από την έμμεση στην άμεση εκπροσώπηση των λαών	264
Ευρωκοινοβούλιο και πολιτικές ομάδες	267
Σύνοδοι και συνεδριάσεις του Ευρωκοινοβουλίου	267
Τα όργανα του Ευρωκοινοβουλίου	268
Επιτροπές, εξεταστικές επιτροπές και διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες	269
Αναφορές των πολιτών	270
Ο Διαμεσολαβητής	270
Σχέσεις Ευρωκοινοβουλίου με τα άλλα όργανα	271
Οι ερωτήσεις των βουλευτών προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο	272
Ψηφίσματα και συζήτηση επικαιρών θεμάτων	273
Σχέσεις Ευρωκοινοβουλίου με τα εθνικά κοινοβούλια	273
Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΕΩΣ	275
Η εξελικτική πορεία της διαδικασίας κοινοτικής νομοθετήσεως	275
Η διαδικασία διαβουλεύσεως	277

Η διαδικασία της συνεργασίας (άρθρο 189Γ' της ΣΕΚ)	279
Η διαδικασία της συναποφάσεως (άρθρο 189Β' της ΣΕΚ)	282
Σύνοψη επί των διαδικασιών λήψεως των αποφάσεων	287
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	290
Ιστορικό ιδρύσεως και αρμοδιότητες	290
Οι προσφυγές στο Δικαστήριο	291
Μερικές ιστορικές αποφάσεις του Δικαστηρίου	293
Σύνθεση και οργάνωση του Δικαστηρίου	295
Η ίδρυση του κοινοτικού Πρωτοδικείου	296
Στατιστικές πληροφορίες για τις δραστηριότητες του Δικαστηρίου	296
Η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου	296
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	297
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ - ΟΚΕ	298
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	299

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΖΩΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΧΩΡΟ

Οι προσπάθειες της Αγγλίας για ίδρυση ζώνης ελευθέρων συναλλαγών στα πλαίσια της ΟΕCE	303
Η ιδρυτική σύμβαση της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών ...	305
Η λειτουργία της ΕΖΕΣ	307
Διευρύνσεις και συμφωνίες συνεργασίας της ΕΖΕΣ	308
Συνεργασίες για μείωση των τεχνικών εμποδίων στις συναλλαγές	308
Τα ειδικά μέτρα για Πορτογαλία και Ισλανδία	309
Συνεργασία της ΕΟΚ με κράτη μέλη της ΕΖΕΣ	309
Τα αποτελέσματα εκ της λειτουργίας της ΕΖΕΣ	310
Προεργασία και ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου - ΕΟΧ ..	312
Η άρνηση του ΕΟΧ από τους ελβετούς	312
Βασικά χαρακτηριστικά του ΕΟΧ	313
Τα όργανα του ΕΟΧ	316
Το μέλλον της ΕΖΕΣ	318

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΟΚ

Εισαγωγή	319
ΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΟΚ ΜΕ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΑΦΡΙΚΗΣ, ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΡΑΪΒΙΚΗΣ - ΑΚΕ	320
Από τη Συνθήκη ΕΟΚ στις συμβάσεις Yaoundé	320
Η συμφωνία της Arusha	321
Οι συμβάσεις Lomé	322
Η πρώτη σύμβαση Lomé	322
Η δεύτερη σύμβαση Lomé	324
Η τρίτη σύμβαση Lomé	326
Η τέταρτη σύμβαση Lomé	326
ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΟΚ - COMECON	327

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

Η ΑΡΧΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΚΓΠ

Η ολοκλήρωση της ΚΓΠ	331
ΤΑ ΣΙΤΗΡΑ	333
Εισαγωγή	333
Το σύστημα των τιμών	334
Το σύστημα τιμών "silo"	337
Η παρέμβαση στην εσωτερική αγορά	339
Το καθεστώς των συναλλαγών με τις τρίτες χώρες	345
ΑΥΓΑ ΚΑΙ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	352
Οι ποιοτικές κατατάξεις (Normes de qualité)	353
Το καθεστώς των τιμών	353
Το καθεστώς συναλλαγών με τρίτες χώρες	354
ΤΟ ΧΟΙΡΙΝΟ ΚΡΕΑΣ	355
Το σύστημα τιμών	355
Τα μέτρα παρεμβάσεως	357
Οι συναλλαγές με τρίτες χώρες	357
ΤΟ ΒΟΕΙΟ ΚΡΕΑΣ	358
ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	359

ΤΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ	360
ΟΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ (=Λιπαρές ουσίες)	361
ΟΠΩΡΟ-ΛΑΧΑΝΙΚΑ	363
ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΠΩΡΟ-ΛΑΧΑΝΙΚΑ	368
ΖΑΧΑΡΗ - ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	369
Ο ΚΑΠΝΟΣ	370
ΟΙΝΟ-ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	372
ΠΡΟΒΕΙΟ ΚΡΕΑΣ	376
Το σύστημα τιμών και των επιδοτήσεων	378
Η εσωτερική αγορά και οι οικονομικές ενισχύσεις	370
Συναλλαγές με τρίτες χώρες	381
ΤΟ ΒΑΜΠΑΚΙ	382
Το σύστημα των τιμών	382
ΣΤΑΦΙΔΕΣ - ΞΗΡΑ ΣΥΚΑ	383
ΛΟΙΠΕΣ ΚΟΑ	384

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΓΠ-ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η αποτελεσματικότητα της ΚΓΠ ανά στόχο	387
Επέκταση της Κοινής Αγοράς στη γεωργία	388
Αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας	388
Εξασφάλιση δικαίου επιπέδου ζωής	389
Η σταθερότητα των αγορών	390
Η ασφάλεια των προμηθειών	391
Λογικές τιμές στους καταναλωτές	393
Η αρμονική ανάπτυξη του παγκοσμίου εμπορίου	393
Η προστασία του περιβάλλοντος	394
ΕΥΡΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΚΟΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	395
Η ΚΓΠ απαιτεί ολοκληρωμένες πληροφορίες και συγκρίσιμα στατιστικά στοιχεία	397
ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΝΣΧΟΛΤ	399
Η γεωργία αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα	399
Οικονομικά τα αίτια του γεωργικού προβλήματος	399
Κατεπείγουσα η θαρραλέα πορεία προς τη νέα γεωργία	401

Μη υιοθέτηση του σχεδίου παρά το προσιτό κόστος εφαρμογής	401
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ ΚΓΠ ΣΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	
ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1970	402
Οι νέοι προσανατολισμοί στην ΚΓΠ	404
Τα προτεινόμενα μέτρα κατά προϊόν	405
Οι άλλες συναφείς πολιτικές	408
Η παγκόσμια κρίση της αγοράς γεωργικών προϊόντων των ετών 1972-74 ..	409
Τα πλεονάσματα γεωργικών προϊόντων στην ΕΟΚ	410
Προσφορά και ζήτηση γεωργικών προϊόντων	411
Η κοινοτική πολιτική για τα πλεονάσματα	414
Στοιχεία για μερικά πλεονάζοντα προϊόντα	415
Οι διευθετήσεις του 1979 της ΚΓΠ για καλύτερη ισορροπία στις αγορές και ορθολογισμό των δαπανών	417
ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΓΠ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ 1980	418
Η εντολή της 30 ^{ης} Μαΐου 1980	418
Αξιολόγηση της προσφοράς της ΚΓΠ	419
Εντοπισμός των προβλημάτων της ΚΓΠ	420
Οι λύσεις των προβλημάτων της ΚΓΠ	422
Ποιές είναι οι δυνατές λύσεις	423
Οι εξωτερικές συναλλαγές γεωργικών προϊόντων	424
Αναπροσανατολισμός της διαρθρωτικής πολιτικής	425
Νέες πηγές ενεργείας	425
Η έκθεση της Επιτροπής επί της εντολής της 30 ^{ης} Μαΐου 1980	425
ΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1981 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΓΠ ΤΟΥ 1988	427
ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ 1983 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΓΠ	431
Προτάσεις και μέτρα κατά προϊόν	434
ΟΙ ΜΕΣΟ-ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΓΠ ΚΑΤΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ 1985. Η ΠΡΑΣΙΝΗ ΒΙΒΛΟΣ	437
Το συμπλήρωμα της πράσινης βίβλου για το γάλα και τα σιτηρά	440
Οι προσανατολισμοί της Επιτροπής για το μέλλον της ευρωπαϊκής γεωργίας, μετά τη συζήτηση της πράσινης βίβλου	441
Η γεωργική συμφωνία της 16 ^{ης} Δεκεμβρίου 1986	442
Ο απολογισμός της αποδόσεως μέχρι το 1987 των μέτρων ρυθμίσεως των αγορών	442
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	444

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΓΠ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΤΟΥ 1990	447
ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ 1991 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΓΠ	449

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

Η ΝΕΑ ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μεταβατική περίοδος και η οριστική εφαρμογή	453
ΤΑ ΣΙΤΗΡΑ	453
Οι εξωτερικές συναλλαγές	461
Η επισιτιστική βοήθεια	470
ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	471
ΠΡΩΤΕΪΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	471
ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	472
ΚΑΠΝΟΣ	472
ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	474
ΒΟΕΙΟ ΚΡΕΑΣ	475
ΑΙΓΟΠΡΟΒΕΙΟ ΚΡΕΑΣ	476
ΑΥΓΑ-ΚΡΕΑΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΟΙΡΙΝΩΝ	478
ΤΟ ΒΑΜΠΑΚΙ	478
ΤΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	480
ΤΟ ΡΥΖΙ	482
ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΑ ΟΠΩΡΟΛΑΧΑΝΙΚΩΝ ...	483
Μεταποιημένα οπωρολαχανικά	487
ΑΛΛΕΣ ΚΟΑ ΥΠΟ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ή ΥΠΟ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ	488

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Η ΚΟΙΝΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΑΠ

Εισαγωγή	489
Η νομική βάση και τα πρώτα βήματα της ΚΑΠ	490
Η ολοκληρωμένη ΚΑΠ της δεκαετίας 1980	492
Διαρθρωτική πολιτική	494
Τα μέτρα της ΚΑΠ για τη δεκαετία του 1990	496
Μεσογειακή αλιεία	498

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17**Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ**

Ιστορικό της εξελικτικής πορείας του κοινοτικού προϋπολογισμού. Από τις κρατικές εισφορές στους ιδίους πόρους	499
Η προσθήκη μεριδίου εκ του ΦΠΑ στους ιδίους πόρους	502
Η σταθερότητα στα μερίδια των εθνικών συνεισφορών	502
Το πρόβλημα της αγγλικής συνεισφοράς στον κοινοτικό προϋπολογισμό	502
Η προσαρμογή του συστήματος των ιδίων πόρων	503
Η απόδοση των ιδίων πόρων	504
Το νομικό πλαίσιο του προϋπολογισμού	506
Οι θεμελιακές αρχές του κοινοτικού προϋπολογισμού	506
Βασικοί όροι και σύμβολα του προϋπολογισμού	508
Υποχρεωτικές και μη υποχρεωτικές δαπάνες	508
Διαχωριζόμενες και μή διαχωριζόμενες πιστώσεις	509
Τα είδη των εγγραφών του προϋπολογισμού	510
Ο δημοσιονομικός κανονισμός	510
Το δημοσιονομικό δελτίο	511
Η διαδικασία καταρτίσεως και ψηφίσεως του προϋπολογισμού	512
Η διάρθρωση του προϋπολογισμού	514
Η κατά Κράτος μέλος προέλευση των πόρων του προϋπολογισμού	518
Η εκτέλεση του προϋπολογισμού	520
Η λογιστική του προϋπολογισμού	522
Ο έλεγχος εκτελέσεως του προϋπολογισμού	522
Οι δαπάνες του προϋπολογισμού για τη γεωργία	524
Οι απάτες εις βάρος του προϋπολογισμού	525

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18**Η ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΟΚ**

Εισαγωγή	527
ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ	528
Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων-ΕΓΓΠΕ	528
Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - ΕΚΤα	530
Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Αναπτύξεως - ΕΤΠΑ	533

ΑΛΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ...	534
Τα δάνεια ΕΚΑΧ	535
Τα δάνεια Ευρατόμ	536
Τα δάνεια της ΕΟΚ	536
Τα δάνεια της ΕΤΕπ	537
Ο χρηματοδοτικός μηχανισμός του ΕΟΧ	538
Εγγυήσεις δανείων	539
Η πρώτη γενιά γεωργικών διαρθρωτικών μέτρων	540
Η δεύτερη γενιά γεωργικών διαρθρωτικών μέτρων	544
Η τρίτη γενιά διαρθρωτικών μέτρων και ο συντονισμός των διαρθρωτικών ταμείων	548
Τα μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα (ΜΟΠ)	553
Οι προσαρμογές του 1989 στους διαρθρωτικούς κανονισμούς	557
Το κοινοτικό πλαίσιο στηρίξεως της Ελλάδος 1989-93	563
Αποτελέσματα του πρώτου ΚΠΣ 1989-93	565
Το Ταμείο Συνοχής	567
Τα διευρωπαϊκά δίκτυα	568
Απολογισμός και προοπτικές των διαρθρωτικών πολιτικών το 1992	569
Οι κοινοτικές πρωτοβουλίες 1994-99	575
Το πρόγραμμα δράσεως των διαρθρωτικών ταμείων κατά την εξαστία 1994-99	579
Το κοινοτικό πλαίσιο στηρίξεως της Ελλάδος 1994-99	583
Δείκτες διαρθρωτικών αποκλίσεων Ελλάδος - ΕΕ	585

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - ΟΝΕ

Εισαγωγή	591
ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΤΟΥ BRETTON WOODS ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΠΕΡΙ ΕΟΚ	592
Το σχέδιο Barre	595
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ-ΟΝΕ	595
Από τη σταθερότητα των νομισματικών ισοτιμιών στη διακύμανση	598
Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής Συνεργασίας	602
ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	603

Η Μονάδα Υπολογισμού με Ισοτιμία χρυσού - ΜΥΙΧ	603
Η Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα Υπολογισμού - ΕΝΜΥ	605
Η Γεωργική Μονάδα Υπολογισμού - ΓΜΥ	605
Η Ευρωπαϊκή Μονάδα Υπολογισμού - ΕΜΥ	606
Η Ευρωπαϊκή Νομισματική Μονάδα - ΕCU	609
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ-ΕΝΣ	612
Τα αποτελέσματα της εφαρμογής του ΕΝΣ	614
Η κρίση στο ευρωπαϊκό σύστημα ισοτιμιών	616
Οι χρήσεις της ΕCU	618
Η ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ - ΟΝΕ	620
Οι επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις από την αλλαγή του νομίσματος	623
ΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΑ ΕΙΣΩΤΙΚΑ ΠΟΣΑ-ΝΕΠ	624
Η εμφάνιση των σταθερών ΝΕΠ στην Κοινότητα	624
Τα μεταβλητά ΝΕΠ	626
Ο υπολογισμός των ΝΕΠ	628
Η εφαρμογή του ΝΕΠ και οι οικονομικές συνέπειες	629
ΝΕΠ και καθιέρωση του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος	630
Η εφαρμογή των ΝΕΠ στην Ελλάδα	631
Ένα βήμα προς την κατάργηση των ΝΕΠ	633
Το νέο αγρονομισματικό καθεστώς της ενιαίας αγοράς	634
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι : Βιογραφίες των θεμελιωτών της Ευρώπης	637
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : Χρονολογίες σημαντικότερων γεγονότων για την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση 1945-1995	649
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	673
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	680
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	693
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	695
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	703